

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Public Health Wales statement on Novel Coronavirus (COVID-19) outbreak

This statement will be updated daily at 2pm

Updated: 2:00pm Sunday 28 June

PLEASE NOTE: This daily statement about the Public Health Wales response to Novel Coronavirus in Wales, which includes details of specific local outbreaks, is published at 2pm every day on the [Public Health Wales website](#).

Dr Giri Shankar, Incident Director for the Novel Coronavirus (COVID-19) outbreak response at Public Health Wales, said:

"Testing of the workforce associated with an outbreak of Novel Coronavirus (COVID-19) in the Wrexham area is continuing.

"Public Health Wales is in the process of combining test information to identify the total number of positive cases associated with the workforce at Rowan Foods Ltd. So far this process has identified a total of 166 confirmed cases.

"The number of cases reported on Saturday 27 June 2020 suggested no change had occurred in the preceding 24 hours. However, we expect this number to go up once all the workers associated with the site have been tested and their results analysed.

"We are working with Betsi Cadwaladr University Health Board to urgently contact just over 300 workers that have not yet presented for testing.

"As we would expect with any focused track and trace process, we will identify additional asymptomatic cases. Finding these cases does not mean that the rate of infection in the Wrexham area is increasing as a whole.

"There is no evidence that Rowan Foods is the source of the outbreak. The multi-agency team managing the outbreak with Public Health Wales will continue to review the situation and work with the employer, their workforce and wider community to bring this outbreak to a swift conclusion.

"Following the multi-agency Outbreak Control Team meeting which took place on Friday 26 June, a total of 210 cases of Novel Coronavirus have been identified in the workforce associated with the 2 Sisters plant in Llangefni, Anglesey. This represents a small increase of six positive cases reported in the past 24-hour period.

"The increase in reported cases is low, which is reassuring and is evidence that the control measures put in place combined with the rapid testing process, have worked.

"There is no evidence to suggest that the outbreak among the workforce at the 2 Sisters plant has led to significant community transmission.

"It should be noted that any increase in the number of cases found in the workforce does not mean that the infection is increasing in the local population as a whole.

"Public Health Wales continues to work with multi-agency partners with regard to a small cluster of Novel Coronavirus (COVID-19) cases at the Kepak Merthyr meat processing facility.

"A total of 29 verified positive cases have been recorded from workers since the beginning of the Coronavirus pandemic, with nine of those cases occurring since 1 June 2020 when Wales moved into the recovery phase of the COVID-19 response.

"We are reminding the public and media that no outbreak has so far been declared at the site, and that investigations are ongoing.

"A Health and Safety Executive visit has been carried out at the site and HSE officers were satisfied that Kepak Merthyr are taking all reasonably practicable measures to prevent the spread of COVID-19 within the workforce.

"The company, supported by Cwm Taf Morgannwg University Health Board are carrying out widespread, rapid testing activity of its workforce.

"It is timely to remind everyone that we all have a vital role in preventing the spread of Coronavirus by always sticking to social distancing guidelines – that's staying two metres away from others and washing hands regularly.

"Public Health Wales welcomes the relaxation of lockdown measures, but reminds the public that we are not yet back to business as usual.

"We would urge members of the public to continue to stay local and avoid visiting locations, such as beaches, where proper social distancing is impossible to achieve.

"While shopping, members of the public should use contactless payment where possible, and reduce contact with goods. Where available, use sanitiser outside your home, especially as you enter a building and after you have had contact with surfaces. Avoid touching your face.

"Further relaxation of lockdown measures, including the lifting of the restriction on non-essential travel to around five miles, is planned for Monday 6 July, providing that community transmission continues to reduce.

"It is important to note that until a further announcement is made by Welsh Government, then the current measures remain in place - as a general rule, people should not travel more than five miles from home. This will help to reduce the risk of coronavirus spreading as people begin to travel more.

"Future relaxation of lockdown measures will also be dependent on everyone following advice set out in the 'Test, Trace, Protect' strategy, including self-isolating when required. Complying with social distancing and hygiene measures remains extremely important.

"Revised lockdown arrangements also apply to people in Wales who have been told to 'shield' from the virus. They are able to go outside and meet people from another household, provided they keep a two-metre distance.

"Contact tracing continues in Wales as part of the Welsh Government's 'Test, Trace, Protect' strategy. Contact tracing is the process of identifying people who have come in contact with an individual with Novel Coronavirus (COVID-19) in order to prevent the risk of others spreading the infection in our communities.

"Anyone who has a positive Novel Coronavirus (COVID-19) test will be contacted by a team of contact tracers, and asked for details of everyone they have had close contact with while they have had symptoms.

"Please keep a note of your activities so you can easily remember your whereabouts on a given day, along with who you were in contact with. This is for everyone's benefit and we are grateful for your continued cooperation.

"If you are asked to self-isolate, you should also comply with this request to prevent further spread of the virus.

"You do not need to have any concerns about providing names to the tracing team. Tracers are trained staff and personal information that you provide will be handled in line with data protection regulations and will not be shared widely.

"Information about the symptoms of Novel Coronavirus (COVID-19) to look out for is available on the Public Health Wales website, or members of the public can use the NHS Wales [symptom checker](#).

"Anyone experiencing Novel Coronavirus (COVID-19) symptoms can now apply for a home testing kit using the new UK online portal. For further information and a link to the booking website, visit: www.gov.wales/coronavirus or www.llyw.cymru/coronafeirws. This is supported by a national 119 phone service, through which people can also order a home test.

"Anyone with a suspected coronavirus illness should not go to a GP surgery, pharmacy or hospital. They should only contact NHS 111 if they feel they cannot cope with their symptoms at home, their condition gets worse, or their symptoms do not get better after seven days.

"Only call 999 if you are experiencing a life-threatening emergency, do not call 999 just because you are on hold to 111. We appreciate that 111 lines are busy, but you will get through after a wait.

ENDS

Diweddarwyd: 2:00yp Dydd Sul 28 Mehefin

NODER: Cyhoeddir y datganiad dyddiol hwn am ymateb Iechyd Cyhoeddus Cymru i'r Coronafeirws Newydd yng Nghymru, sy'n cynnwys manylion am achosion lleol penodol, am 2pm bob dydd ar [wefan Iechyd Cyhoeddus Cymru](#).

Dywedodd Dr Giri Shankar, y Cyfarwyddwr Digwyddiadau ar gyfer yr ymateb i'r achosion o'r Coronafeirws Newydd (COVID-19) yn Iechyd Cyhoeddus Cymru:

"Mae'r gwaith o brofi'r gweithlu sy'n gysylltiedig â'r achosion o'r Coronafeirws Newydd (COVID-19) yn ardal Wrecsam yn parhau.

"Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wrthi'n rhoi gwybodaeth am brofi at ei gilydd er mwyn canfod cyfanswm yr achosion positif yn Rowan Foods Cyf. Hyd yma mae cyfanswm o 166 o achosion wedi'u cadarnhau fel rhan o'r broses hon.

"Roedd nifer yr achosion yr adroddwyd arnynt ddydd Sadwrn 27 Mehefin 2020 yn awgrymu na fu unrhyw newid yn y 24 awr flaenorol. Fodd bynnag, rydym yn disgwyl i'r nifer hwn gynyddu unwaith y bydd yr holl weithwyr sy'n gysylltiedig â'r safle wedi cael eu profi a phan fydd y canlyniadau wedi cael eu dadansoddi.

"Rydym yn gweithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr er mwyn cysylltu ar frys gydag ychydig dros 300 o weithwyr sydd heb ddod am brawf eto.

"Fel y byddem yn disgwyl gydag unrhyw broses tracio ac olrhain benodol, byddwn yn canfod achosion asymptomatig ychwanegol. Nid yw canfod yr achosion hyn yn golygu bod cyfradd yr haint yn ardal Wrecsam yn cynyddu yn gyffredinol.

"Nid oes unrhyw dystiolaeth mai Rowan Foods yw ffynhonnell yr haint. Bydd y tîm amlasiantaeth sy'n rheoli'r achosion gydag Iechyd Cyhoeddus Cymru yn parhau i adolygu'r sefyllfa ac yn gweithio gyda'r cyflogwr, y gweithlu a'r gymuned ehangach er mwyn dod â'r achosion hyn i ben yn gyflym.

"Yn dilyn cyfarfod o'r Tîm Rheoli Achosion amlasiantaeth a gynhaliwyd ddydd Gwener 26 Mehefin, mae cyfanswm o 210 o achosion o'r Coronafeirws Newydd wedi cael eu canfod ymhlith y gweithlu yn

gysylltiedig â ffatri 2 Sisters yn Llangefni, Ynys Môn. Mae hwn yn gynnydd bychan o chwe achos positif wedi'u cofnodi yn ystod y 24 awr ddiwethaf. "Mae'r cynnydd yn yr achosion sydd wedi'u cofnodi yn isel, sy'n gysur ac yn dystiolaeth bod y mesurau rheoli sydd wedi'u rhoi yn eu lle, ynghyd â'r broses brofi gyflym, wedi gweithio.

"Nid oes unrhyw dystiolaeth i awgrymu bod yr achosion ymhlith y gweithlu yn ffatri 2 Sisters wedi arwain at drosglwyddo cymunedol sylweddol.

"Dylid nodi nad yw unrhyw gynnydd yn y nifer o achosion yn y gweithlu yn golygu bod yr haint yn cynyddu yn y boblogaeth leol yn gyffredinol.

"Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn parhau i weithio gyda phartneriaid amlasiantaeth ynghylch clwstwr bach o achosion o'r Coronafeirws Newydd (COVID-19) yng nghyfleuster prosesu cig Kepak ym Merthyr.

"Mae cyfanswm o 29 o achosion positif wedi'u dilysu wedi cael eu cofnodi ymhlith y gweithwyr ers dechrau pandemig y Coronafeirws, gyda naw o'r achosion hynny wedi digwydd ers 1 Mehefin 2020 pan symudodd Cymru i gam adfer yr ymateb i COVID-19.

"Rydym yn atgoffa'r cyhoedd a'r cyfryngau nad oes unrhyw achosion wedi'u datgan ar y safle hyd yma, a bod yr ymchwiliadau'n parhau.

"Mae'r Gweithgor Iechyd a Diogelwch wedi ymweld â'r safle ac roedd y swyddogion yn fodlon bod Kepak Merthyr yn rhoi pob mesur rhesymol ymarferol ar waith er mwyn atal lledaeniad COVID-19 ymhlith y gweithlu.

"Mae'r cwmni, gyda chefnogaeth Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg, yn cynnal profion eang a chyflym ar ei weithlu.

"Mae'n amser da i atgoffa pawb bod gennym ni i gyd ran allweddol i'w chwarae mewn atal lledaeniad y Coronafeirws drwy lynu bob amser wrth y canllawiau cadw pellter cymdeithasol – sef cadw ddau fetr oddi wrth bobl eraill a golchi'r dwylo yn rheolaidd.

"Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn croesawu llacio mesurau'r cyfyngiadau symud ond mae'n atgoffa'r cyhoedd nad ydym yn ôl i drefn arferol eto.

"Rydym yn annog aelodau'r cyhoedd i barhau i aros yn lleol ac osgoi ymweld â lleoliadau fel traethau lle mae cadw pellter cymdeithasol priodol yn amhosib ei gyflawni.

"Wrth siopa, dylai aelodau o'r cyhoedd ddefnyddio taliadau digyffwrdd pan fo hynny'n bosib, a lleihau cysylltiad â nwyddau. Defnyddiwch hylif diheintio dwylo y tu allan i'ch cartref os yw hwn ar gael, yn enwedig wrth i chi fynd i mewn i adeilad ac ar ôl i chi ddod i gysylltiad ag arwynebau. Osgowch gyffwrdd eich wyneb.

"Mae llacio'r mesurau cyfyngiadau symud ymhellach, gan gynnwys codi'r cyfyngiad ar deithio nad yw'n hanfodol i oddeutu pum milltir, ar y gweill ar gyfer dydd Llun 6 Gorffennaf, ar yr amod bod y trosglwyddo cymunedol yn parhau i leihau.

"Mae'n bwysig nodi hyd nes y gwneir cyhoeddiad pellach gan Lywodraeth Cymru, fod y mesurau cyfredol yn aros mewn grym - fel rheol gyffredinol, ni ddylai pobl deithio mwy na phum milltir o'u cartrefi. Bydd hyn yn helpu i leihau'r risg y bydd coronafeirws yn lledaenu wrth i bobl ddechrau teithio mwy.

"Bydd llacio'r mesurau cyfyngiadau symud yn y dyfodol yn dibynnu hefyd ar bawb yn dilyn y cyngor a nodir yn y strategaeth 'Profi, Olrhain, Diogelu', gan gynnwys hunanynysu pan fo angen. Mae cydymffurfio â mesurau cadw pellter cymdeithasol a hylendid yn parhau i fod yn eithriadol bwysig.

"Mae'r trefniadau cyfyngiadau symud diwygiedig hefyd yn berthnasol i bobl yng Nghymru y dywedwyd wrthynt am 'warchod' eu hunain rhag y feirws. Gallant fynd y tu allan a chwrdd â phobl o gartref arall, ar yr amod eu bod yn cadw pellter o ddau fetr.

"Mae olrhain cysylltiadau yn parhau yng Nghymru fel rhan o strategaeth 'Profi, Olrhain, Diogelu' Llywodraeth Cymru. Olrhain cysylltiadau yw'r broses o adnabod pobl sydd wedi dod i gysylltiad ag unigolyn â'r Coronafeirws Newydd (COVID-19) er mwyn atal y risg y bydd eraill yn lledaenu'r haint yn ein cymunedau.

"Bydd tîm o olrhainwyr cysylltiadau'n cysylltu ag unrhyw un sydd wedi cael prawf positif am y Coronafeirws Newydd (COVID-19), a gofynnir am fanylion pawb y mae wedi bod mewn cysylltiad agos â nhw tra oedd ganddo symptomau.

"Gwnewch nodyn o'ch gweithgareddau er mwyn i chi allu cofio'n hawdd ble oeddech chi ar ddiwrnod penodol, ynghyd â gyda phwy y buoch mewn cysylltiad. Mae hyn er budd pawb ac rydym yn ddiolchgar am eich cydweithrediad parhaus.

"Os gofynnir i chi hunanynysu, dylech hefyd gydymffurfio â'r gofyniad hwn er mwyn atal y feirws rhag lledaenu ymhellach.

"Nid oes angen i chi fod ag unrhyw bryderon ynghylch darparu enwau i'r tîm olrhain. Mae'r olrhainwyr yn staff hyfforddedig a bydd yr wybodaeth bersonol rydych chi'n ei darparu'n cael ei thrin yn unol â rheoliadau diogelu data ac ni fydd yn cael ei rhannu'n eang.

"Mae gwybodaeth am symptomau'r Coronafeirws Newydd (COVID-19) i gadw llygad amdanynt ar gael ar wefan Iechyd Cyhoeddus Cymru, neu gall aelodau'r cyhoedd ddefnyddio [gwiriwr symptomau](#) GIG Cymru.

"Gall unrhyw un sy'n profi symptomau'r Coronafeirws Newydd (COVID-19) wneud cais am becyn prawf cartref yn awr gan ddefnyddio porth ar-lein newydd y DU. I gael rhagor o wybodaeth a dolen i'r wefan archebu, ewch i: www.llyw.cymru/coronafeirws neu www.gov.wales/coronavirus. Cefnogir hyn gan wasanaeth ffôn 119 cenedlaethol, lle gall pobl hefyd archebu prawf cartref.

"Ni ddylai unrhyw un sy'n amau bod ganddo/ganddi salwch y coronafeirws fynd i feddygfa, fferyllfa nac ysbyty. Dim ond os yw'n teimlo na all ymdopi â'i symptomau gartref, fod ei gyflwr yn gwaethygu, neu os nad yw ei symptomau'n gwella ar ôl saith niwrnod y dylai gysylltu â NHS 111.

"Peidiwch â ffonio 999 oni bai eich bod yn profi argyfwng sy'n peryglu eich bywyd. Peidiwch â ffonio 999 dim ond oherwydd eich bod yn aros i 111 ateb eich galwad ffôn. Rydym yn deall bod llinellau 111 yn brysur, ond bydd rhywun yn ateb eich galwad ar ôl i chi aros.